

אור הפרשה



י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

י' חשוון תשפ"ב • גליון 180 • פרשת לך לך

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:15	18:45	17:46	
19:19	18:48	17:45	ירושלים
19:14	18:44	17:45	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה



הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

ביקורת בונה את האדם

רק אדם שמבקר את עצמו בלימוד המוסר זוכה להגיע לשלמות

זכות הרבים

השאיפה הנכספת ביותר הכמוסה בלבו של כל יהודי, היא להתקרב לאביו שבשמים, לחוש את קרבתו ולהתענג על זיוו. בכל יום ובכל שעה, ממוקדים מאמציו של יהודי בלעשות רצון בוראו, מתוך שאיפה להתקרב אליו, להידיבק בו, לחוש את נוכחותו בחייו ולהתרכך על אהבתו.

כמה מרגש לגלות בדברי חז"ל תגלית דרמטית, משנה חשיבה ומכוננת חיים. האם יהודי יכול להידיבק בבוראו עד רמה שהיוצא מפיו יהיה כיוצא מפיו של בורא עולם בכבודו ובעצמו? האם יכול ילוד אשה, בשר ודם מצוי, להגיע לדבוקת כה גדולה באביו שבשמים, עד שיוכל להחליט, לגזור, ולקבוע גורלות בהבל פיו? הרי כשבורא עולם אומר משהו - כך קורה, 'ותגזר אומר - ויקם לך'. האם יכול אדם להגיע לדרגה כזו? האם מילים שלנו יכולות לפעול כמו אמירה של בורא עולם?!

התשובה היא שכן, וחז"ל מגלים את הנוסחה הסודית לך, חושפים את הידיעה הנשגבה: אדם שמקרב יהודים אחרים, שפועל בכדי לרומם יהודים אחרים, יהודי שמקדיש את חייו ומאוויו כדי להעניק חוויה רוחנית לאחרים, מי שמתמסר למען זכויו הרבים בתורה, במצוות וביראת שמים - פעולותיו אלה הן מקפצת ענק, מנוף גבהים רב עוצמה, שהופך אותו לדבוק בבורא עולם ברמה עוצמתית וכבירה, עד שפיו - כפיו של בורא עולם, וככל היוצא מפיו - ייעשה!

לא יאומן כי יסופר, ולולא אלו דברי רבותינו - אין איש יכול לקחת אחריות על כזו תגלית יוצאת דופן. אבל זו בדיוק הבטחת בורא עולם האמורה בספר ירמיהו: 'אם תוציא יקר מזולל - כפי תהיה', שהיא הבטחה ברורה על כך שהקדשת מאמץ כדי לרומם יהודים, שמי שפועל כדי להוציא יוקר רוחני נכבד מיהודים שהם ברמה נמוכה באותה עת, אזי הופך פיו להיות כפיו של בורא עולם, וככל היוצא מפיו ייעשה.

עצמך? לשם מה באת לעולם? מה אתה עושה כאן בכלל?!

אמרו הקדמונים: כצורך האדמה למטר, כך צורך האדם למוסר. כמו שאדמה בלי גשם מתייבשת, מתמלאת חרולים וקוצים, כך אדם בלי מוסר נעשה מושחת. אחינו ברחובות זדוקים בכל הטינופות שבעולם, כל הקלקולים הנוראים, ולא רק ברחובות, המקומות המכובדים ביותר בתי המשפט, הכנסת והממשלה, הכלל והפרט בנבחרי הציבור, הכל מלא השחתה, ושלא לדבר על העיתונות, הכל מלא אשמה ובגידה וגזל ושקר. **"באין תורה יששע עם", הכל שחיתויות דברים מנהילים! פחד פחדים!**

"עיר פרא אדם יולד" - מעיר פרא שנבראת תהפוך להיות אדם! תהפוך להיות דומה לעליון! כמלאך! זה התפקיד שלך עלי אדמות, לטפח את הצלם אלוקים שלך, ולא את הגוף! מחוץ לבית המדרש אין כלים לתקן מידות רעות, להשתפר. אם הוא קנאי הוא נעשה יותר קנאי, אם גנב יותר גנב, אם תאוותן יותר תאוותן, מוסיף תאוה על תאוותו. רק בבית המדרש יש את התורה הק' שאורה שורף את יצר הרע, רק התורה היא סם המוות של יצר הרע, של ההרגלים הרעים, של התכונות הרעות.

בורא עולם יצר אותנו, והוא אומר לנו: **בני, אם פגע בך מנוול זה משכנה לבית המדרש**, אם אבן הוא נימוח כו' אם ברזל הוא מתפוצץ שנא' "הלא כה דברי נאום ה' וכפטיש יפוצץ סלע". **אש התורה שורפת את אישו של היצר**. ורואים בעלי תשובה, ממה הם חזרו בתשובה? מחלומות? אדם שחלם בלילה ולכן חוזר בתשובה זה אולי מחזיק שבוע, אם זה מחזיק מעמד זה נס. רק מי שבא לשיעורי תורה באמת, יש לו יציבות בחזרה בתשובה.

כמו שאנו קוראים בפרשת השבוע: "לך לך מארצך" - אומרים בעלי המוסר צא מהמידות הרעות שלך, צא מההרגלים שלך, ברח מהסביבה הרעה, ולך אל הארץ אשר אראך, אל התורה הק' שהיא מאירה את האדם ומעמידה אותו על רגליו הרוחניים לנצח נצחים! שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ט בעו של אדם שאינו אוהב לבקר את עצמו, נווה לו לילך במהלך הרגלו בלי להתבונן ולעצור ולחשוב תחילה, בלי להעביר ביקורת או להוכיח את עצמו. אבל האמת, שאם אדם רוצה להגיע לשלמות מסוימת בחיים, הוא חייב את שבת הביקורת ואת שוט המוסר, רק על ידי המוסר יכול אדם להבנות, להיות רציני ושקול, בעל מידות טובות, ולמעלה בקודש להיות כמלאך עלי אדמות. רק על ידי עסק התורה והמוסר.

כמו שהמשילו חז"ל, על אדון שאמר לעבד שלו, תעלה לי סאה של חיטים, העלה לו. אמר לו האדון: הבאת לי קב חומטין? אמר לו: לא. אמר לו האדון "מוטב שלא העלית". ולמה? כי חיטים בלי קב של חומטין עתידין להתקלקל, "מוטב שלא העלית". מה הועלת? הכל יתקלקל! ומה החומטין ששומר על האדם שלא יחמיץ, שלא יתקלקל? אומרים חז"ל שזה יראת שמים. תורה בלי יראת שמים סופה להתקלקל, מוטב שלא העלית.

ואין באים ליראת שמים? על ידי לימוד מוסר, אגדות מאמרי חז"ל. כשלומדים תורה ומוסר גם יחד, אז התורה מוגנת, אז זו תורה קדושה ולא חריפות בעלמא. השפעת המוסר היא אדירה: **כל הנהגותיו של האדם, הלבוש של האדם, הדיבור של האדם, כל חיי האדם משתנים ומושפעים מלימוד המוסר שלו.**

וכן אמר שלמה המלך ע"ה: "ודרך חיים תוכחת מוסר" - אתה רוצה דרך סלולה בחיים? דרך אמיתית? חפש ביקורת מוסר. ואמר שלמה המלך: "אוזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין". **השומע מוסר זה אדם חכם**. אנשים לא אוהבים לשמוע מוסר, לא רוצים ביקורת, אבל אדם חכם הוא יודע שזה לטובתו, זה מה שמתקן אותו, והוא בא ומקשיב ומלקט צוף המוסר מפה ומשם עד שנעשה מתוק בפיו.

הבה נתבונן: כל מערכת בעולם יש לה ביקורת! אם למטוסים ואם לצוללות למדינה ולמפעל. ולמה? כי חכמים יודעים שביקורת מתקנת, ביקורת בונה. אבל הדבר החשוב ביותר, שבשבילו נבראו כל הכלים הללו, שזה האדם בעצמו, לו אין מערכת בקרה, מה שהוא רוצה עושה, מה שרוצה אוכל, איפה שרוצה הולך, ועם מי שרוצה הולך. מי אמר לך שאתה לא טועה? אם אין ביקורת לא יכול להיות שאין טעות! ביקורת את

ההקדשה השבועית

הוציאם הם אנום לתקיים אלפי שנים לאור הפרשה

להצלתהם או לעיני קדושתם

התקשרו עכשיו: 05-04-000-000

לימינו
יידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
לייך בת עליזה

לחובלות
אסף בן חיה
רויני בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שלמה בן ג'ון
סיגלית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה



סיפור לשבת

הרב צבי נקר

ירושה משמים

הסיפור המיוחד שלפנינו משלב בתוכו תפילה, ביטחון בה' וישרות בלתי מצוייה.

הסיפור ארע בשנים האחרונות בביתו של אחד מראשי הישיבות המפורסמות, אשר נפטר לאחרונה במיטב שנותיו, וסופר מפי בני המשפחה במהלך ימי השבעה.

שנים מספר קודם פטירתו עמד ראש הישיבה להשיא את בתו הצעירה לחתן בן תורה מופלג ובר אוריין. כמנהגו של עולם, הוצרך הוא להתחייב על סכום גדול בעבור רכישת דירה לזוג הצעיר למען יוכל החתן המופלג לשבת על התורה ועל העבודה מתוך נחת והרחבת הדעת.

קשה היה הדבר עד מאוד לראש הישיבה, בהיות שכל ימיו ואף לאחר שזכה לחתן כמעט את כל ילדיו, הקפיד הוא שלא להיות חייב דבר לאיש. אולם מה לא עושים כדי לזכות בחתן בן תורה? ראש הישיבה לא התחייב אפוא, בטרם ערך תכנית כלכלית ברורה שבאמצעותה קיווה לממן את חלקו בדירה לזוג הצעיר.

הרעיון שמאחורי התכנית היה פשוט: למכור את הדירה שבה דר עד עתה, ולרכוש תחתיה דירה בעיר מרוחקת. הפרש המחיר שבין שתי הדירות אמור היה להותיר בידי סכום נאה שהיה בו כדי לכסות את כל חלקו בדירה המיועדת לזוג הצעיר בלא ליטול חובות כלל.

התכנית היתה נפלאה, אלא שזמן קצר לאחר החתונה שנחוגה בשעה טובה ומוצלחת, התברר כי בשל הצטברות של כמה עניינים ביוקרטים, לא היה ניתן להוציאה אל הפועל. היה אפוא על ראש הישיבה למצוא דרך אחרת לגייס את הסכום הנדרש.

נראה היה כי אין לו מנוס אלא להתחיל 'לגלגל חובות' כלשון העם, אולם ראש הישיבה החליט שלא להתייאש. בני הבית היו מודאגים ואף הביעו את חששם לפני ראש הישיבה שהגיע בתשובה ובהוראה ברורה: "התפללו".

דבריו לא הפתיעו את בני המשפחה. הן משחר טל ילדותם לימדם אביהם כי אין דבר שאי אפשר לבקש מריבון העולמים, אף מאז ומתמיד נודע אביהם בקרב תלמידיו ומכיריו הרבים כ'עמוד התפילה', ורבים מאלו שזכו לשמוע את תפילתו היו מציינים בהתפעלות, כי די בשמיעת ניגון תפילתו כדי להבין מתוכו בנקל את פירוש המילים. אלא שהפעם בכל זאת התגנבה לליבם התחושה, כי מי יודע, אולי דווקא עכשיו בגיל המבוגר יחסית, יצטרך אביהם 'לגלגל' כספים בהלוואות כשברך הטבע אין לו היכולת להיחלץ מכך. וכי מהיכן 'יפול' עליהם בפתע פתאום סכום כה גדול?

לעומת זאת, לראש הישיבה, בבטחונו החזק בבוראו, לא היה כל ספק כיצד לפעול. הוא הורה מיד לבני המשפחה לפתוח במסע חיפושים אחר דירה מתאימה לרכישה, כאשר לשאלות שחזרו על עצמן "כסף מנלן?" השיב ראש הישיבה בביטחון: "מתפללים".

כסוף סוף נמצאה הדירה המיוחלת, דירה נאה וצנועה באחת הערים החרדיות, לא נרתע ראש הישיבה מלחתום על חוזה הרכישה, מתוך ביטחון מוחלט בריבון העולמים שישמע תפילתו ויסייע בידו להמשיך לשבת על התורה ועל העבודה כשאיפתו

הטהורה מבלי כל מפריע.

לשם השלמת תהליך הרכישה נאלץ הוא ליטול 'משכנתא' גדולה מהבנק, ואף לפנות לכמה וכמה גמחי'ם לבקשת הלוואה, כדי להשלים את הסכום הדרוש. אולם במקביל הוא לא פסק מלהתפלל לפני ה'. בתפילתו ביטא את שאיפתו של דוד המלך עליו השלום: "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי" - מבלי שאאלץ להיטרד מלימוד התורה בגלגול חובות שאין לו מושג כיצד לפורעם.

אך חלפו כמה ימים, והנה התרחש הלא ייאמן. בשעת צהריים, עת שב ראש הישיבה לביתו לאחר בוקר גדוש בהרבצת תורה, נשמע לפתע צלצול טלפון. הדובר שמעבר לקו הזדהה כעורך דין תל אביבי אשר הופקד כאחראי על ירושתו של נפטר פלוני, קרוב משפחה רחוק של ראש הישיבה. איש זה היה זקן וגלמוז, ובמשך עשרות שנים השתדל ראש הישיבה לקרבו, כשמפעם לפעם ובפרט בערבי חגים היה מתקשר אליו לאחל לו שנה טובה וכיוצא בזה.

זה עתה נפטר האיש, וראש הישיבה השתף בהלוייתו והספידו נרגשות. אולם למרות הקשר הנעים שהיה לו עם המנוח, הופתע לחלוטין לשמוע מפי עורך הדין כי האיש חתם בפניו על צוואה שבה הוא מורה להוריש לו חלק נכבד מירושתו, העומד על סכום של מיליון ש"ח טבין ותקילין.

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" - בקעה ההודאה מאליה מפי ראש הישיבה משיים את השיחה עם עורך הדין. הנה שמע ה' לתפילתו ובדיק בזמן שבו היה כה זקוק לכך, שלח לו במפתיע סכום נכבד שכיסה את עלות הדירה ואף הותיר בידיו סכום נכבד ביותר.

אלא ששעות ספורות לאחר מכן חל מהפך מפתיע. שוב צלצל הטלפון בביתו של ראש הישיבה, ומעבר לקו נשמע קולו הרשמי של עורך הדין:

"ברצוני לעדכןך כי זה עתה הופיעה במשרדי אחיינית המנוח, אשר החליטה לערער על צו הירושה בטענה כי הוצאת את הצוואה מידי במרמה ובלשון חלקלקות, תוך הפעלת לחץ נפשי וכד'".

מעבר לקו השתררה שתיקה של הלם.

מיותר היה לומר כי לדברים לא היה כל שחר, וכמו קרא את מחשבותיו המשיך עורך הדין: "הבהרתי לאחיינית כי אין כל ממש בדבריה, הלא בפני חתם המנוח על הצוואה. כמו כן הוספתי שבאפשרותי להעיד בכל בית משפט שאדרוש כי דבר הירושה נפל עליך כרעם ביום בהיר, וניכר היה שלא ציפית לו. אלא שהיא מתעקשת כרגע להקפיא את צו הירושה, ונראה כי לא יהיה מנוס מלהמתין לצו מחודש מבית המשפט".

"ומכל מקום", הרגיע עורך הדין את ראש הישיבה, "יתכן שהתהליך יקח זמן רב. למרות זאת ברור לי כשמש כי לבסוף בית המשפט לא יקבל את טענת האחיינית וכי יורה להותיר את צו הירושה על כנו".

דבריו הנחרצים של עורך הדין הניחו במעט את דעתו של ראש הישיבה, אלא שדקה קצרה לאחר

שהסתיימה השיחה החלו לקנן בליבו חששות אחרים מהסוג שעורך הדין לא היה מסוגל להבין. מן נגד עיניו חלפו סוגיות שונות בהלכות קניינים. מן הסוגיות עלה בליבו החשש כי כיון שכמסתבר, קרובו שלא היה שומר תורה ומצוות לא חתם על הצוואה ב'קנין' כדת, לפיכך אין לצווה תוקף הלכתי, ועל הירושה לעבור אפוא לידי האחיינית, שדרגת קרבתה למנוח היתה גבוהה בהרבה משלו.

את הימים הבאים העביר ראש הישיבה בעיון מעמיק בספרי הלכה ושו"ת, כאשר אחר העיון הגיע למסקנה כי אמנם לדעת רוב הפוסקים אין כל חשש בצוואה, אולם לדעת הגרי"ש אלישיב, שאותו החשיב למורו ורבו, יש חשש בדבר.

ראש הישיבה שקע בהרהורים, ובסופם החליט באומץ ובביטחון שלא להיכנע לפיתוח הכספי. אין הוא מעוניין להיכנס אף לחשש קל של גזל, וליבו בטוח בה' כי ימציא לו את הכסף הנדרש לו בדרכים כשרות יותר.

בטרם יפוג תוקפה של ההחלטה, מיהר להתקשר לעורך הדין כדי להודיע לו כי בשל חששות הלכתיים הוא מוותר על חלקו בירושה. אלא שלא הספיק הוא לפצות את פיו, וכבר נשמע מעבר לקו קולו הצוהל של עורך הדין: "כבוד הרב, אינך צריך לדאוג. העניינים סודרו. אמש נפגשתי מדעתי עם האחיינית, הבהרתי לה שוב תוך שאני מגבה את דברי במסמכים ובפסקי דין תקדימיים, כי לבקשתה אין כל סיכוי להתקבל. היא שמעה והשתכנעה ולבסוף החליטה להגיע עמך לפשרה. בפניך עומדות עתה שתי אפשרויות: או להסכים לפשרה, או להמתין עד שבית המשפט יאמר את דברו, וכאמור הדבר יכול להימשך זמן רב".

כצפוי, בחר ראש הישיבה בדרך הפשרה. הוא נפגש עם האחיינית והציע לה להחליט בעצמה על גובה הסכום שאותו היא מבקשת כפיצוי על הסרת התביעה. האישה הרהרה לרגע, ולאחר מכן שטחה בהיסוס את הצעתה: "אם תסכים, אטול לעצמי עשרים אחוז, ושמונים אחוז יותרו בידך". מבחינתה היתה זו הצעה לשם התמקחות גרידא, בטוחה היתה שהרב יתקש או ידרוש אחוזים גבוהים יותר, אך מה רבה היתה הפתעה כאשר ראש הישיבה הסכים מיד להצעתה.

הפעם היה זה בגדר 'מתנה', ולא בגדר 'ירושה'. ההסכם נחתם במשרדו של עורך הדין, והכסף שהיה בו לכסות ברווח את חלקו של ראש הישיבה בדירה, הועבר מיד לחשבון הבנק של ראש הישיבה, ומשם להחזר החובות שזה עתה נלקחו לשם רכישת הדירה המכובדת לזוג הצעיר.

אף אנו זכינו בעקבות הירושה לסיפור נוסף שיש בו כדי להמחיש את כוחה של תפילה הבוקעת ממעמקי הלב, תפילה שבכוחה לפעול ניסים גלויים ולשדר את כל מערכות הטבע.

"די בשמיעת ניגון תפילתו כדי להבין מתוכו בנקל את פירוש המלים..."

בונה וסותר בשבת

האם מותר להחזיר תריס של חלון שיצא מהמסילה או מגירה שיצאה מהארון?

א. התוקע עץ בעץ בין שתקע במסמה, בין שתקע בעץ עצמו עד שנתאחד, הרי זה תולדת בונה. וכן התוקע את העץ בתוך הקרדום, או שתקע יתד בתוך הבית יד של הקרדום כדי להדקו, וכן המפרק עץ תקוע- חייב. וכן התוקע סכין לתוך בית יד שלו- חייב.

ב. מטה של פרקים (שעשויה פרקים ונועדה למסעות שיוכלו לשאת אתם בדרך, וכשבאים למקומם מרכיבים אותה) אסור להחזירה (להרכיבה) ולהדקה בשבת, ואם דרכה להיות רפויה מותר לכתחילה להחזירה ובלבד שלא יהדק.

ג. ספסל שנשמט אחד מרגליו אסור להחזירו למקומו. ואפילו לעשותו רופף אסור, גזירה שמא יתקע ביתד כדי לחזקו. ואסור להניח את אותו צד השמוט על הספסל אחר ולשבת עליו, גזירה שמא יבוא לתקוע הרגל, אלא אם כן ישב עליו פעם אחת קודם השבת.

ד. תריס של חלון שהתקלקל או יצא ממסילתו- אסור לתקנו, והרי הוא אסור בטלטול, ואף אסור לפתוח או לסגור את המכסה של הקופסה שבה נמצא התריס כשהוא מגולל.



ה. ילדים שהוציאו בשבת מגירה של ארון המחובר לקרקע, מותר להחזיר בשבת את המגירה למקומה, ואין בזה חשש של איסור בונה, וכן הדין במגירות טלסקופיות שיש להם פטנט שאי אפשר להוציאם לגמרי מהארון, אלא רק על ידי סילוק הקפיץ שעוצר אותם מלהוציאם, שגם מגירות כאלו מותר להחזירם אם יצאו לגמרי.

ו. אסור לפרק כל דלת או חלון ממקום חיבורם. ואם נתפרקו מאליהם, אסור להחזירם למקומם. והם אסורים בטלטול.

ז. מסמר התחוב בתוך חור לחבר את שני חלקי החלון שלא יסורו זה מזה, וכשרוצים לפתוח החלון מוציאים את המסמר, מותר בשבת להניח את המסמר בתוך החור וכן להוציאו משם, ואין לחוש בזה למלאכת בונה או סותר, כיון שהמסמר נעשה לכך, וכבר משתמשים בו לפני השבת.

ח. אסור לתקוע מסמר או נעץ (ואין זה דומה לסעיף הקודם ששם מותר להניח מסמר, שהחילוק ברור), וכן אסור להדביק על הקיר וו או מתלה מגומי או חומר פלאסטי על ידי לחץ אוויר, או באמצעות הדבק הנמצא על המתלה, וכן אסור להסירם ממקומם. ומותר לתלות תמונה על מסמר התקוע מבעוד יום.

ט. שמשה שנופצה ורסיסה מונחים על הרצפה, מותר לפנות את הרסיסים כדי שלא יזוקו בהם בני אדם, ויפנה אותם בעזרת מטאטא וכדומה, ולא יטלטלם ביד משום איסור מוקצה, ואם נשאר בחלון מן הזכוכית- אסור להוציאה מן המסגרת, כיון שיש בזה איסור סותר, ואם קיים חשש לשריטת אדם, מותר להוציאה על ידי נכרי, ואם אין נכרי- יוציאה היהודי כלאחר יד כגון ברגלו.

י. סטנדר שאפשר להגביהו ולהנמיכו (על ידי חיזוק הברגים והתרתן), מותר להגביהו או להנמיכו בשבת.



ילד יש רגשות

אין דבר יותר אמיתי באדם, מאשר רגשותיו. אין דבר יותר אנושי באדם, מתחושותיו. אלו קשורים במישרין לרצונו ותבונתו של האדם, והם מהמשפיעים המרכזיים על חייו.

מי שאינו מקבל את רגשות הילד כדבר לגיטימי, ולא רואה בילד כתובת ראויה כדי לקבל הסבר לאשר הוא מרגיש-לא יוכל לטעון שהוא מקבל את הילד כפי שהוא.

לילדים קטנים, עולם רגשי עשיר ועדין מאין כמוהו, אף יותר מאשר לרבים מאתנו הבוגרים. חשוב מאוד שנעשה כל מאמץ להבין אותו, ונעניק לו רשות לגיטימית להרגיש ואף להסביר את מה שהוא מרגיש. ליכולת לעשות כן, קוראים "אמפתיה" (הזדהות עם רגשות האחר).

כשלא מרגישים אותנו:

קשרים לא מעטים שבין אדם לחברו, נקלעים לקשיים ואף מגיעים לכדי משבר, בשל העובדה שצד אחד אינו יודע להעניק לגיטימציה ולהסכים עם זכותו של הצד השני להרגיש ולחשוב בצורה שונה ממנו. כשאדם אינו יודע ואינו מכיר בזכות זו, הוא בעצם מעיד על עצמו, שאינו מבין, או לא מוכן לקבל, את המהות האנושית של בני אדם-שמטבעם ומעצם ברייתם נוצרו כבריות נבדלות, בעלי תכונות ונטיות, דעות ותחושות, שונות ומשתנות. מי שמבקש שחברו- ולו הקרוב ביותר- ישמש כתעתיק מושלם שלו עצמו, דורש בעצם מוצר שלא קיים על המדף, ומצפה למימושה של תקווה שאין לה שחה בעצם, נדיר מאוד שמישהו אכן ירצה להיות חבר שלו...

הביטוי השכיח ביותר שבו מסגירים אנשים את חולשתם זו, הוא, כאשר הם מבטלים את דבריו וזולתם ושומטים את הבסיס לקיומה של דעה שונה משלהם. בשעה שאדם אינו מסוגל אפילו להאזין לדברי חברו עד לסיומם, והוא מגיב ודוחה את דבריו בטרם יכל לעמוד על כוונתם, הרי בכך הוא מפגין שיא. מסוים של חוסר איכפתיות. כל אדם יכול לבחון בעצמו ולגלות, שכשהוא לא מצליח לגמור משפט בטרם ישמעו אותו וידחו את טיעונו-הוא מגיע מיד למסקנה שהאדם הניצב לעומתו לא ניסה אפילו להבין את אשר אמר, אלא פסל את דבריו עקב דעה קדומה, ומבלי להעמיק חקר האם הוא צודק או לא.

אם נמשיך להשתמש בנו כדוגמא אישית, נוכל להעמיק חקור ולמצוא, כי הפגיעה תתעצם יותר כאשר אותה דחיה תתייחס לאיזשהו ביטוי רגשי שלנו. כאשר אנו חשים כאב או פגיעה מיחסו של מישהו ומנסים להביע את כאבנו במלים ולא נותנים לנו להתבטא כרצוננו, יגבר תסכולנו ואף נכעס על מי שאינו מסוגל לקבל את רגשותינו. וככל שרגשות הכאב והפגיעה יהיו קשים יותר, נהיה רגישים יותר לפסילתם ולדחייתם. שכן בשעה שאנו פגועים וכואבים, אנו יותר זקוקים שיבינו אותנו, ומצפים-לפחות מן הקרובים לנו-שלא ישפטו אותנו, אלא יזדהו עם רגשותינו ויעניקו גיבוי לתחושותינו. יתר על כן, אם בשעה שאנו מתארים את רגשותינו הפגועים ואת כאבנו המתסכל, אנו מבחינים שהצד השני כבר עסוק בלתיכנן מה להגיב והיאך לענות, הרי שברור לנו שפשוט לא איכפת לו מה שאנו מרגישים, והוא אפילו לא מעוניין להאזין לנו כדי להבין אותנו. להרגשה שתפתח כתוצאה מיחס כזה, קוראים: חוסר קבלה של הצד השני.

איזו תגובה תיחשב מתאימה בשעה שמישהו מתנה באזנו את כאבו ומתאר את רגשות הפגיעה או התסכול שהוא חש מסיבה זו או אחרת? האמת היא, שלא תמיד אנו חייבים להגיב. יתירה מזאת, בהרבה מאוד מקרים, המתלונן אינו מחפש את תגובתנו, וכל אשר הוא מבקש זה לפרוק את מטענו ולחוש שאנו שותפים לרגשותיו ומזדהים איתם. תגובה קצרה בנוסח "דברייך נגעו ללבי" או "אני יכול רק לקוות שבילך", אם היא אכן יוצאת מעומק הלב, עשויה לפעול כסם מרפא-בפרט אם מלים אלו יאמרו לאחר שהלה סיים לפרוק את אשר עם לבו, ותוך שאנו מעכלים את אשר שמענו ומשתתפים בכנות עם רגשות הכאב שלו.

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי



להיות עשיר? לא תודה!

העשירים, ולא בגלל שרצו מהם משהו אלא הם ידעו שהמלך (בורא עולם) לא לוקח כל אחד להיות פקיד, אלא רק מי שיש לו פוטנציאל גדול להיות צינור טוב להטיב לבריות.

רבינו בחיי אומר שהעשירים צריכים לדעת שעם כל הזכות שיש להם, הם קיבלו את הנסיון הכי קשה בעולם, אם ישתמשו בממון שקיבלו לחלק צדקה כרצון ה', או שיתעלמו מצרכי העניים ולצבור ממון לעצמם. **ה' נותן לעשיר ממון רב שישתמש בו לצרכיו וצרכי משפחתו, אבל את היתרה צריך לחלק לתורה וחסד ולנזקקים.**

אבל אם את היתרה שומר בתכניות חסכון, הוא לא יהנה ממנו לעולם, אלא אומר רבינו בחיי, שהוא ישמור עליו עד אשר יורישנו לזולתו, או שיאבד ממנו ויקחוהו אחרים.

שלמה המלך אומר במשלי "יָרַשׁ וְעוֹשֵׁר אֶל תִּתֵּן לִי, הַטְרִיפְנִי לַחֵם חֻקֵי פֶן אֲשַׁבַּע וְכִיחֲשֵׁתִי וְאִמְרֵתִי מִי ה' וְכו'... פַּחַד פַּחַדִּים! שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אֹמֵר "אִם ה' יִתֵּן לִי עוֹשֵׁר רַב, וְלֹא אֶתֵּן לְעֵנִיִּים, אֲנִי לֹא פִקִּיד נֶאֱמַן, וְאֲשַׁתְּמֵשׁ בַּמֶּמּוֹן לְכַפּוֹר בֵּה' חֲלִילָה", הַרְבֵּה עֲשִׂירִים נֹתְנִים הוֹרָאוֹת קִבַּע לְמוֹסְדוֹת תּוֹרָה וְחֶסֶד, אֲבָל זֶה לֹא אַחֲזוּ אֶחָד מֵמֵה שְׁצָרִיכִים לַתֵּת, וְהֵם עוֹשִׂים זֹאת רַק כְּדִי לְהַשְׁקִיט אֶת מִצְפּוֹנָם, הֵם לֹא פִקִּידִים נֶאֱמָנִים, אֹמֵר בּוֹרָא עוֹלָם, "תִּקַּח לָךְ מֵה שְׁאֵתָה צְרִיךְ אֲבָל אֶת כָּל מֵה שֶׁנִּשְׁאָר תַּחֲלַק לְיֹשִׁיבוֹת וְכוֹלָלִים, לְאֲבָרְכִים וְנִצְרָכִים זֶה לֹא שֶׁלֶךְ!"

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

הנושא החשוב ביותר זה הכבוד לבני אדם, שלא לדבר בזלזול לאף אדם וכל שכן לאשתו! גם שרוצה להעיר לה, יעשה זאת במילים יפות ובכבוד ודרך ארץ, כמו אברהם אבינו שאמר לאשתו "אמרי נא אחותי" והיא אמרה עליו "אדוני"! איזה נכבדות והערצה הדדית!

אם אתה מענה את אשתך, תזכור שמדה כנגד מדה לא בטלה, **היום אתה מענה אותה, ומחר ה' יענה אותך!**

כתוב "שעיני ה' משוטטות", כלומר מחפשות, "לתת לאיש כדרכו וכפרי מעלליו", אתה מתעסק עם הקב"ה! צריך לדעת שכל מה שאתה עושה יחזירו לך באותו קושי ובאותו מאמץ וסבל, לא יוותרו לך על גרם אחד של צער שגרמת לזולת, כי ה' הוא מלך שאוהב צדקה ומשפט, וצריך לרעוד שאומרים זאת! כי אצל בורא עולם אין משוא פנים הכל ביושר וצדק, ואומר החפץ חיים, שה' אוהב את המשפט, כדי להראות שיש בעולם סדר ולא עושים מה שרוצים, יש כאן בעל הבית, אם תצער אחרים אני אצער אותך מדה כנגד מדה, ומי שנזהר בדברים הללו, **ה' יכניס לו בתוך הלחם והמים את הרפואה והישועה!**

הנסיון של אנשים עשירים שקיבלו את הזכות להיות צינורות של פרנסה ומזונות לאנשים אחרים, **הוא ללא ספק אחד מהנסיונות הקשים ביותר בעולם**, שאפילו עקידת יצחק לא עומדת מול הנסיון הזה. מצד אחד, לזכות לעושר זו זכות גדולה מאד, משום שה' יודע שיש לו נשמה גבוהה מאד, וה' נתן לו את הזכות להיות שליח נאמן, ולפרנס את העניים והנצרכים בממונו.

וחז"ל אומרים שרבי עקיבא ורבינו הקדוש (רבי) היו מכבדים את

קבעת עיתנים לתורה?



אור החיים הקדוש

פירוש אור החיים על התורה בכלל מוצ"ש בשעה 22:00



הדרשה השבועית

בכל יום רביעי בשעה 22:00
רחוב במכבים 108 בני ברק
ניתן לצפות באתר הישיבה Rabenu.com
ובערוצי הליוון



שיעור שבועי

מוסר | יהדות | הלכה
בכל יום שני בשעה 20:00

חשוב לדעת!

ניתן לצפות בכל הדרשות של הרה"ג דניאל זר שליט"א באתר הישיבה "אור דוד" ובמגוון רחב של רבנים נוספים בכל הנושאים